

HISTORIA DEL MON ANTIC.

Prof. Anna Pujol i Puigvehí.

P R O G R A M A:

1. El concepte d'Edat Antiga, Metodologia i fonts pel seu estudi.
2. Context geogràfic-arqueològic del Pròxim Orient antic. El P.O. en el III Mil.leni. Mesopotàmia: evolució política, social i cultural.
3. Egipte: context geogràfic-arqueològic. La egiptologia. El pas de la Prehistòria a la Història en Egipte. L'Imperi antic. Civilització del període menfita. Institucions i cultura egípcia anterior al segle XII.
4. Els i-e i el seu impacte en el P.O. . Els "pobles del mar". La metallúrgia del ferro. Civilització hitita.
5. L'Imperi Nou en Egipte. Civilització del Nou Imperi Tebà.
6. Grècia: context geogràfic-arqueològic. La civilització prehelènica: Creta, L'Egeu i la Península Bàlcanica.
7. El Mediterrani oriental en els segles XI-IX. Fenícia e Israel.
8. Àsia: història i civilització durant el 2n. mil.leni.
9. Les institucions de la Grècia Arcaica.
10. La colonització grega en la Mediterrània. L'estat espartà. L'estat acariense. Evolució institucional.
11. L'imperi persa. Les guerres Mèdiques.
12. Grècia en el segle V. Importància polític-social del moment. Hegerània ateniense. Pericles. La Guerra del Peloponès.
13. Grècia en el segle IV. L'Imperi macedoní. La cultura i les arts.
14. L'època helenística: Economia, societat i cultura.

15. Els pobles primitius de la península itàlica. L'estructologia. Grècia en Itàlia. Orígens de Roma. Institucions polític-socials de la Roma primitiva.
16. La República romana. Classes socials. Expansió i organització del territori. Institucions republicanes.
17. La civilització i expansió cartaginesa. Les guerres púniques.
18. Agitació social: Els Gracocs. Les guerres civils. Institucions i classes socials a l'últim segle de la República i en el Principat. Cultura.
19. L'Alt Imperi: evolució de la idea d'Imperi i de su administració. Institucions, economia i cultura.
20. El Baix Imperi: del Sever a la desaparició de l'Imperi d'Occident. Societat e institucions. Vida econòmica i cultural.
21. El pas del sistema de producció esclavista a l'economia feudal.

Les classes seràn en català. Al llarg del curs es realitzaran tres exàmens parcials eliminatòris de matèria per les persones que els aprvin. A més hi haurà al juny un exàmen final per qui ho necessiti.

Els treballs de curs no són obligatoris i sens dubte, tindran pes per la nota de final de curs. Aquest treballs que es facin seràn comentats i discutits a classe i seràn per tant, matèria d'estudi. Un cop al trimestre es farà una visita a un centre d'interés històric-arqueològic.

BIBLIOGRAFIA ESENCIAL:

A. OBRES GENERALS:

DIAKOV, V i KOVALEV, S.: Historia de la antigüedad. 3 vols. versió cast Mèxix, 1.966. (visió superada).

CROUZET, M.: Historia General de las Civilizaciones. Ed. Destino. Barcelona. dels 7 vols., 2 corresponen a Història antiga:

I. AYMARD-AUBOYER: Oriente y Grecia Antigua. 1.967.

II. AYMARD-AUBOYER: Roma y su Imperio, 1.967.

(interessant per ésser una història cultural, social i econòmica).

Historia General de la Humanidad. Ed. Montaner y Simón:

TOVAR, A.: Historia del Antiguo Oriente, 1.973.

TOVAR, A i RUIPEZ, M.S.: Historia de Grecia. 1.970.

PERICOT, L. i BALLESTER, R.: Historia de Roma, 1.970.

Historia Universal siglo XXI. Vols. 2-9 (amplísimas):

CASSIN, E. i TOTTERO, J i VERCOUTTER, J.: Los imperios del antiguo Oriente. 3 vols. Madrid, 1.971-73.

BENGTSON, H.: Griegos y Persas. Madrid, 1.972.

GRIMAL, P.: El Helenismo y el auge de Roma, Madrid, 1.972.

GRIMAL, P.: La formación del Imperio romano, Madrid, 1.973.

MILLAR, F.G.: Las transformaciones del mundo mediterráneo, Madrid 1973

The Cambridge Ancient History (C.A.H.) 17 vols. 1.923-39.

Histoire Universelle de l' "Encyclopédie de la Pléiade", I: Des origines a l'islam, Bruges (Ed. Gallimard), 1.969. (Molt ampli).

PETIT, P.: Historia de la Antigüedad, Biblioteca Universidad Labor, Barcelona, 1.973.

STARR, C.G.: Història del mundo antiguo, Ed. Akal. Madrid, 1.972.

FINLEY, M.I.: La economía de la antigüedad. F.C.E. Mèxix. Madrid, B. Aires. 1.975.

ELLULL, J.: Historia de las Instituciones de la antigüedad. Bibl. jurídica, Aguila. Madrid, 1.970. (per Grècia i Roma).

B. PROPER ORIENT:

CHILDE, V.G.: Nacimiento de las civilizaciones orientales. Ed. Historia Ciència, Sociedad. Barcelona 1.968.

CAPART, J. i CONTENAU, G.: Historia del antiguo Oriente. Ed. Surco-68

RIPOLL, E.: Prehistoria e Historia del Próximo Oriente. Nueva Col. Labor nº 15, Barcelona, 1.965.

GABELLI, P.: El Próximo Oriente Asiático, desde los orígenes hasta las invasiones de los "pueblos del mar". Nueva Clio. Labor. 1.970.

GABELLI, P. i NIKIPROWTZKY, V.: El próximo Oriente asiático. Los imperios mesopotámicos. Israel. "Nueva Clio". Labor. Barcelona, 1.977.

PRITCHARD, B.J.: La arqueología y el antiguo Testamento. Ed. Univ. de Buenos Aires. Col. "Lectores de Eudeba". 30. 1.967.

PIRENNE, S.: Historia de la civilización del antiguo Egipto. Barcelona. 3 vols.

C. GRECIA:

CHADWICK, J.: El mundo micénico. Alianza Editorial. Madrid, 1.977.

FINLEY, M.I.: Los griegos de la antigüedad. Nueva Col. Labor, 7 1.966.

FINLEY, M.I.: Uso y abuso de la Historia. Col. Crítica Ed. Grijalbo, Barcelona, 1.977.

COHEN, R.: La Grèce et l'Hellénisation du monde antique. París. 1.948.

BOARTMAN, J.: Los griegos en ultramar: comercio y expansión colonial antes de la era clásica. Alianza ed. Madrid. 1.975.

PICAZO, M i SANTOS, N.: La colonización griega (comercio y colonización de los griegos en la antigüedad. Ed. Akal, Madrid, 1.980.

MACK-WAGNER, W.: Gracia, el país y el pueblo de los antiguos helenos. Edt. Labor. Barcelona, 1.972. (450 págs).

MOSSE, C.: La tyrannie dans la Grèce antique, P.U.F. París, 1.969.

MOSSE, C.: El trabajo en Grecia y Roma, Ed. Akal, Madrid, 1.980.

FORREST, W.: La democracia griega, Madrid, Guadarrama, 1.966. Biblioteca actual.

BOWRA, C.M.: La Atenas de Pericles. Alianza Edit. Libro de bolsillo. 514, Madrid, 1.974.

DHLANDI, H.R.: Democracia y poder. Polis griega y constitución de Atenas. Ed. Bannecillo, Buenos Aires. 1.971.

COHEN, R.: Historia de Grecia, Barcelona, 1.962.

STROVE, V.V.: Historia de la Antigua Grecia, Ed. Akal, Madrid, 1.974.

ROSTOVITZEF, W.: Historia social y económica del mundo helenístico. 2 vols. Madrid Espasa-Calpe, 1.967.

BOURRIOT, F.: El trabajo en el mundo helenístico, Barcelona, Grijalbo, 1.975.

BIANCHI BANDINELLI, R.: Del helenismo a la Edad Media, Ed. Akal, Madrid, 1.961.

D. ROMA:

REURSON, J.: Roma y el Mediterráneo occidental hasta las Guerras Púnicas, "Nueva Clio" Labor. Barcelona, 1.971. (355 págs).

PEIT, F.: La paz romana. "Nueva Clio", 9 Labor, Barcelona, 1.971.

MACK-WAGNER, W.: Roma, el país y el pueblo de los antiguos romanos. Ed. Labor, Barcelona, 1.966. (627 págs).

- GRIMAL, P.: La formación del Imperio romano, Ed. Siglo XXI, Madrid-73
- BLOCH, R.: Roma y su destino. Labor. Barcelona, 1.967. (563 págs).
- REMOLDON, R.: La crisis del Imperio romano. De M. Aurelio a Anastasio "Nueva Clío". Labor. Barcelona, 1.973. (310 págs).
- ROSTOVITZEFF, M.: Historia social y económica del mundo romano. Espasa-Calpe. Madrid, 1.967. 2 vols.
- KOVALIOV, S.I.: Historia de Roma. Ed. Akal. Madrid, 1.973 2 vols.
- HOPKINS, K.: Conquistadores y esclavos. Ed. Península. Barcelona 1981.
- ANDERSON, P.: Transiciones de la antigüedad al Feudalismo. Ed. S. XXI. 3ª edic. Madrid. 1.980.
- MOSES, J, FINLEY, S, MAZZARINO, M, BLOCH, H, etc...: La transición del esclavismo al feudalismo. Ed. Akal. Col. Manifiesto.

E; ATLES:

- GRÖLLENBERG, Luc A.: Atlas de la Bible. París-Bruxelles. 1.955.
- MC. EVEDY, Colin.: The Penguin Atlas of Ancient History, 1.975.
- BENGTSON, H i MILOJOIC, V.: Grosser Historischer Weltatlas. I: Vorgeschichte und Altertum. München, 1.963. (molt bo).
- KINDER, H. i HILGEMANN, W.: Atlas Histórico Mundial. De los orígenes a la Revolución Francesa. Ed. Itsmo. Col. Fundamentos. Madrid. 1.975.